

Latvijas Republika

TALSU NOVADA DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, fakss 63232130, e-pasts pasts@talsi.lv

LĒMUMS

(PROTOKOLS Nr.5, 8.punkts)

Talsos

29.04.2021.

Nr.117

Par iekšējo noteikumu “Par maksas pakalpojumu cenas noteikšanu Talsu novada pašvaldības kapitālsabiedrībās” apstiprināšanu

Lai nodrošinātu Talsu novada domes 29.12.2020. lēmuma Nr. 585 “Talsu novada pašvaldības kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības kārtībā” noteiktos kapitālsabiedrību pārvaldības vispārējos principus, tostarp labas kvalitātes pakalpojumu un ilgtspējīga finanšu stāvokļa nodrošināšanu ir izstrādāti noteikumi „Par maksas pakalpojumu cenas noteikšanu Talsu novada pašvaldības kapitālsabiedrībās”.

Noteikumi sniedz metodiskas rekomendācijas Talsu novada pašvaldības kontrolētām sabiedrībām par sniegto maksas pakalpojumu cenas aprēķināšanas principiem.

Noteikumu mērķis ir noteikt vienotu, skaidri izprotamu un ekonomiski pamatotu kārtību izcenojumu noteikšanai par kapitālsabiedrību sniegtajiem maksas pakalpojumiem.

Pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 41.panta pirmās daļas 2.punktu, “Valsts pārvaldes iekārtas likuma” 73.panta 1.daļas 3.punktu un likuma “Par grāmatvedību” 2.panta 1.daļu, Talsu novada domes 29.12.2020. lēmuma Nr. 585 “Talsu novada pašvaldības kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības kārtība” 5.3. un 6.10. punktiem, Valsts kontroles 28.08.2020. lietderības revīzijas Nr.2.4.1-37/2019 “Vai Talsu novada pašvaldība pārvalda kapitālsabiedrības, sekojot tiesiskuma un labākās prakses principiem?” sniegtiem ieteikumiem, kā arī ņemot vērā Talsu novada domes Tautsaimniecības komitejas 15.04.2021. lēmumu un Finanšu komitejas 22.04.2021. lēmumu,

Talsu novada dome nolemj:

1. Apstiprināt iekšējos noteikumus Nr.1 “Par maksas pakalpojumu cenas noteikšanu Talsu novada pašvaldības kapitālsabiedrībās”.
2. Noteikumi stājas spēkā ar šī lēmuma pieņemšanas dienu.

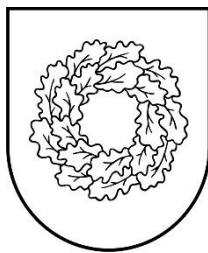
Domes priekšsēdētāja

S.Pētersone

Zemīte 29210602
solvita.zemite@talsi.lv

Lēmumu nosūtīt:

1. SIA „Talsu ūdens”;
2. SIA „Talsu namsaimnieks”;
3. SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrībai „Piejūra””;
4. Talsu novada pašvaldības Kvalitātes vadības un uzraudzības nodaļai.

Latvijas Republika

TALSU NOVADA DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, fakss 63232130, e-pasts pasts@talsi.lv

Talsos

2021.gada 29.aprīlī

Noteikumi Nr.1

(protokols Nr.5, 8.punkts, lēmums Nr.117)

PAR MAKSAS PAKALPOJUMU CENAS NOTEIKŠANU TALSU NOVADA PAŠVALDĪBAS KAPITĀLSABIEDRĪBĀS

*Izdoti saskaņā ar likuma
„Par pašvaldībām” 41.panta pirmās daļas 2.punktu,
„Valsts pārvaldes iekārtas likuma”
73.panta 1.daļas 3.punktu un
likuma „Par grāmatvedību” 2.panta 1.daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Noteikumi sniedz metodiskas rekomendācijas par sniegto maksas pakalpojumu, saražotās produkcijas u.tml. (turpmāk – pakalpojums) cenas aprēķināšanas principiem Talsu novada pašvaldības kontrolētās¹ kapitālsabiedrībās (turpmāk – kapitālsabiedrības).

1.2. Noteikumi ir attiecināmi uz visām kapitālsabiedrībām, kuras sniedz visa veida maksas pakalpojumus.

1.3. Noteikumu mērķis ir noteikt skaidri saprotamu un ekonomiski pamatotu kārtību izcenojuma noteikšanai kapitālsabiedrību sniegtiem maksas pakalpojumiem.

1.4. Noteikumi neattiecas uz to pakalpojumu cenas jeb tarifa aprēķināšanu, kas tiek sniegti pašvaldību regulējamās nozarēs vai to pakalpojumu cenas noteikšanu, kuru cenas jeb tarifa noteikšanas kārtību regulē speciāli normatīvi akti.

1.5. Kapitālsabiedrība pakalpojuma cenu aprēķina, sākotnēji nosakot katra pakalpojuma pašizmaksu un pieskaitot peļņu.

1.6. Cena, par kādu kapitālsabiedrība sniedz pakalpojumu, nedrīkst būt mazāka par aprēķināto pakalpojuma pašizmaksu, ietverot netiešās izmaksas arī Mainīgo izmaksu kalkulācijas metodē.

¹ Ar tieši izšķirošu ietekmi, t.i., iespēju tieši kontrolēt lēmumu pieņemšanu kapitālsabiedrības pārvaldes institūcijā, realizējot līdzdalību vai iecelt tādu kapitālsabiedrības padomes vai valdes locekļu skaitu, kas nodrošina Pašvaldībai balsu vairākumu.

1.7. Pašizmaksa un cena ir aprēķināma katram sniegtajam pakalpojumam, izmaksās iekļaujot tikai ekonomiski pamatotus izdevumus.

1.8. Maksas pakalpojumu cenas ir jāpārreķina katru gadu pie kapitālsabiedrības budžeta plāna sagatavošanas. Ja vairāk kā par 10 % mainās spēkā esošā maksas pakalpojuma aprēķinam izmantotie pakalpojumu apjoma rādītāji vai vairāk kā par 10 % mainās spēkā esošā maksas pakalpojuma aprēķinā iekļautās izmaksas, kapitālsabiedrība apstiprina aktuālās pakalpojuma pašizmaksas kalkulācijas.

1.9. Kapitālsabiedrības valde nodrošina iekšējās kontroles sistēmas izveidošanu, kas īsteno:

- 1.9.1. savlaicīgu un ekonomiski pamatotu maksas pakalpojumu cenas noteikšanu;
- 1.9.2. ka ir novērsta komercdarbības šķērssubsidēšana.

2. Pašizmaksas aprēķins

2.1. Pašizmaksā tiek ietvertas tikai ekonomiski pamatotas uzņēmējdarbības izmaksas, kas saistītas ar pakalpojumu sniegšanu.

2.2. Pakalpojuma pašizmaksu ir iespējams aprēķināt, izmantojot divas kalkulācijas metodes:

2.2.1. Pilnas pašizmaksas kalkulācijas metode (ietver gan tiešās (mainīgās), gan netiešās (vispārējās, pieskaitāmās) izmaksas);

2.2.2. Mainīgo izmaksu metode (ieskaita tikai konkrētā pakalpojuma tiešās (mainīgās) izmaksas).

2.3. Kapitālsabiedrības valde, ievērojot nozaru un darbības specifiku, pieņem lēmumu par konkrētās metodes izvēli katram pakalpojumam, kopumā nodrošinot, ka kapitālsabiedrības vispārējās izmaksas tiek segtas pilnā apjomā.

2.4. Kapitālsabiedrībai izvēloties **Pilnas pašizmaksas kalkulācijas metodi**, jānosaka:

2.4.1. Ar pakalpojumu sniegšanu saistītās:

2.4.1.1. Tiešās izmaksas, kuras veido izmaksu kopsumma $A+B+C$, kur:

- A - tiešās materiālu izmaksas;
- B- tiešās darba izmaksas;
- C - citas ar pakalpojuma sniegšanu izdalāmas vai aprēķināmas tieši saistītas izmaksas ;

2.4.1.2. Netiešās izmaksas, iepriekš sagrupējot pa to rašanās vietām, kur netiešo izmaksu kopsumma ir $D+E+F$, kur:

- D - netiešās izmaksas, kuras nav iespējams pilnā apmērā attiecināt uz konkrētā pakalpojuma sniegšanu;
- E- administrācijas izmaksas;
- F - pārdošanas, uzturēšanas izmaksas u.c. ;

2.4.2. Darbības apjomu;

2.4.3. Pieskaitījuma likmes, sadalot netiešās izmaksas pa pakalpojumu veidiem. Pieskaitījuma likmes noteikšanā izmanto šādas metodes (izvēles pamatotība un pati metode tiek atspoguļota grāmatvedības politikā):

2.4.3.1. netiešo izmaksu sadalīšana pa pakalpojumiem proporcionāli pārdoto pakalpojumu skaitam;

2.4.3.2. netiešo izmaksu sadalīšana proporcionāli pakalpojuma darbietilpībai;

2.4.3.3. netiešo izmaksu sadalīšana proporcionāli citai izvēlētajai pieskaitījuma bāzei.

Pieskaitījuma likme = Netiešās izmaksas / Darbības apjoms

Pilnā pakalpojuma pašizmaksa = A + B + C + pieskaitījuma likme.

2.5. Kapitālsabiedrībai izvēloties **Mainīgo izmaksu kalkulācijas metodi** ir jānosaka mainīgās izmaksas katram pakalpojuma veidam, t.i. maksas pakalpojuma mainīgās izmaksas ir A+B+C+D, kur :

A -tiešās materiālu izmaksas;

B -tiešās darba izmaksas;

C- citas mainīgās izmaksas;

D - pārdošanas, uzglabāšanas, piegādes u.tml. mainīgās izmaksas.

3. Cenas noteikšana

3.1. Ja maksas pakalpojuma cenas noteikšanā kapitālsabiedrība ir izmantojusi Pilnās pašizmaksas kalkulācijas metodi, tad cena tiek aprēķināta pašizmaksai pieskaitot peļņu.

3.2. Kapitālsabiedrības valde lemj par peļņas apmēru, taču kopumā visiem pakalpojumiem noteiktais peļņas apmērs nodrošina vismaz 5% realizācijas rentabilitāti.

3.3. Kapitālsabiedrības valdei, lemjot par peļņas apmēru, jāņem vērā:

3.3.1. pakalpojuma konkurētspēja tirgū;

3.3.2. pakalpojuma pieprasījums;

3.3.3. pakalpojuma pirktspēja;

3.3.4. peļņas maksimizēšanas iespējas.

3.4. Ja pakalpojuma cenas noteikšanā kapitālsabiedrība ir izmantojusi Mainīgo izmaksu kalkulācijas metodi, tad cena tiek noteikta ņemot vērā Seguma summu (Sv).

3.5. Seguma summa (Sv) ir starpība starp pārdošanas cenu un pārdotās produkcijas/pakalpojuma mainīgajām izmaksām. Seguma summai ir jānosadz kapitālsabiedrības pastāvīgās izmaksas un jānodrošina realizācijas rentabilitāte vismaz 5% apmērā. Seguma summu aprēķina pēc sekojošas formulas:

$Sv = C - PMI$, kur

C – pārdošanas cena

PMI – pārdotā produkta/pakalpojuma mainīgās izmaksas

3.6. Ja kapitālsabiedrība daļai pakalpojumu cenu noteikšanā izmanto atšķirīgas metodes, tad atbilstīgi nodala izmaksas un katrai daļai pielieto attiecīgo aprēķinu metodiku.

4. Noslēguma jautājumi

4.1. Noteikumi kapitālsabiedrībām jāievieš darbībā ar to apstiprināšanas brīdi un jāpiemēro, nosakot cenu katram jaunam maksas pakalpojumam pirms to sniegšanas.

4.2. Maksas pakalpojumu izcenojumi, kas apstiprināti pirms šo noteikumu spēkā stāšanās, ir jāpārskata un jāveic izcenojuma aprēķināšana atbilstoši šiem noteikumiem līdz 2021.gada 1.decembrim.

Domes priekšsēdētāja

S.Pētersone